

Pædagogisk vejledning
Udarbejdet af Hanne Schriver

Indholdsfortegnelse

TIL LÆREREN	s. 4
Forord	s. 4
Om værket	s. 4
Parafrase	s. 4
Kommentarer til forløbet	s. 5
-Fordybelse	s. 5
-Målgruppe	s. 5
Forenklede fælles Mål	s. 5
Det tværgående emne <i>It og medier</i> i FFM	s. 6
Læringsmål	s. 7
Organisering	s. 7
UNDERVISNINGSFORLØB	s. 8
1. Før <i>Skolen</i> udleveres. Før læsningen begynder	s. 8
- Tidslinje over forfatterskabet	s. 8
- Centrale ord og forforståelse	s. 8
2.Læsning af <i>Skolen</i>	s. 9
3. Efter læsning	s. 9
-2-kolonnenotat	s. 9
-Parafrase	s. 9
-Tæt på – komposition	s. 9
-Fordybelse	s.10
-Genre – science fiction/sci-fi	s.10
-Vira m.m. – ordkendskab og informationssøgning	s.10
-Personer	s.11
-Elias’ gruppe – Liams gruppe	s.11
-Tematik - til diskussion	s.11
4. Oplæsning eller videredigtning	s.11
5.Opsummering på fagudtryk	s.12
6.Skriftlig opgave	s.12
7.Evaluering	s.12
8.Perspektiverende tekster, romaner og andre udtryksformer	s.13
9.Litteraturliste Links M.m.	s.14
10.Bilag	s.15

Bilag

- Bilag 1** Målbarometer
- Bilag 2** Omslagsbillede
- Bilag 3** Omslagets bagsidetekst
- Bilag 4** 2-kolonnenotat (tilføj flere felter)
- Bilag 5** http://www.baboom.dk/forum/musik/119750-ti_smaa_negerboern
- Bilag 6** <http://sangetilboern.dk/ti-sma-cyklister/>
- Bilag 7** Ordliste - ord, som er værd at kende efter arbejdet med *Skolen*
- Bilag 8** Eiler Jensen: *Der var en, der var to, der var tre...* Børn & Bøger nr. 2 marts 2014
- Bilag 9** Eiler Jensen: *Spændende bog om spændende forfatter* Børn & Bøger nr. 6 oktober 2014
- Bilag 10** Søren Fanø: *Jesper Wung-Sung et forfatterskab*. Skolebiblioteket nr. 4 2014

TIL LÆREREN

Forord

Jesper Wung-Sung er en af de store ungdomsforfattere i disse år.

Prisbelønnet er han blevet i flere omgange med priser som BogForums Debutantpris, Statens Kunstfonds Treårige Arbejdslegat, Kulturministeriets Forfatterpris for Børne- og Ungdomsbøger og Danmarks Skolebibliotekarers Børnebogspris.

Skolen er solgt til det prestigefyldte litterære forlag Carl Hanser Verlag i Tyskland.

Bilag:

Tak til Gitte Frausing (redaktør på *Børn & Bøger*) for tilladelse til at indsætte Eiler Jensens artikler om *Skolen* og Søren Fanøs bog.

Tak til Søren Fanø og Eline Mørch Jensen (redaktør på *Læringscentret*) for tilladelse til at indsætte Søren's artikel om Jesper Wung-Sung's forfatterskab.

Tak til dansklærer Tina Salquist, Skanderborg Realskole, for respons i mit indledende arbejde.

Tinas elever fokuserer i deres evalueringer på det intertekstuelle som det særligt interessante ved *Skolen*. De nævner også, at man skal læse meget mellem linjerne, og at det er en roman med masser af stof til eftertanke. At kapitlerne er korte, giver 'et lille boost til at læse et kapitel mere', skriver en elev. En anden elev skriver i sin essayistiske evaluering, at *Skolen* har 'så mange spændingspunkter, der gør, at man vil vide mere.'

Med andre ord fæstner elever sig i slutevalueringen ved intertekstualiteten og de korte kapitler.

Om værket

Det kan være en god idé at inddrage undervisningsforslagene til *Skolen*, som findes i Søren Fanøs bog: *Jesper Wung-Sung's forfatterskab*.

Skolen rummer en sci-fi-fortælling. En sci-fi-fortælling, som rækker ud til samtiden, hvor vi inden for de seneste år har oplevet epidemier med uforståelige dødsfald i form af fx fugleinfluenza og ebola – og med verdenssamfundets katastrofealarm. En efter en kan folk forsvinde – dø.

Handlingen udspiller sig på en interessant arena, nemlig i et lukket rum i form af en isoleret skole. I det lukkede rum opstår magtkampe og – grupperinger.

Der er altså tale om en velafgrænset fysisk ramme, der kan sætte turbo på udviklingen og erkendelser hos fortælleren Benjamin.

Parafrase

Fortællingen starter med, at eleverne på fortælleren's (skolelederens sympatiske søn Benjamin) skole får besked på, at ingen må forlade skolen. Tre sortklædte mænd meddeler det, men ingen kender begrundelsen.

Næste ildevarslende tegn kommer, da der bliver smidt mad, medicin og ligposer ned fra himlen. Et hegn og en drone sørger herefter for, at ingen forlader det indespærrede område – i live.

Isolationsscenen er sat, og nærmest pestagtigt dør lærere og elever en efter en. Da den sidste lærer er død, grupperer eleverne sig i 2 grupper. Gymnastiksalen kommer til at fungere som sygestue og bindeled mellem de 2 grupperinger. Den ene gruppe bliver nærmest sektagtig, den anden mere anarkistisk og desperat handlende. Begge grupper har førerskikkelser.

Fortællingen har en åben slutning, hvor en stille og underlig ro åbenbarer sig i kapitlet med romertallet LIV, der har sin egen symbolik. Den omkringliggende verden er igen åben og tilgængelig. Benjamin kravler over det hegn, der har holdt eleverne indenfor...

Kommentarer til forløbet

1. Før *Skolen* udleveres. Før læsningen begynder

Som en del af klassesamtalen er det en god idé at inddrage forlagsagentens udtalelser i pressemeddelelsen, så eleverne på den måde sammen kan forholde sig til/undersøge forhold omkring profilering af en forfatter samt markedsføring. Det er en drøftelse værd:

Hvornår har et forfatterskab gennemslagskraft? Hvornår rækker det ud over det danske (undervisnings)marked?

Spørgsmålene kan tages op igen ved forløbets slutning.

Tæt på – komposition

Fordybelse

Efter arbejdet med de intertekstuelle referencer til *Ti små cyklister* og *Fluernes Herre* er der en udvidelse med *fordybelsesopgaven*. Den er tænkt som en udfordring til de dygtige elever. Alternativt kan dansklæreren formidle de inspirationskilder, som Jesper Wung-Sung selv har fremhævet (se Litteraturliste med links).

Tematik – til diskussion

Her kan de intertekstuelle referencer af mere eksistentiel art inddrages. Fx:

Pesten af Camus er 'en undersøgelse af, hvad der sker med mennesker i en situation, hvor friheden tages fra dem. I en situation, hvor der ikke længere er individuelle skæbner men en kollektiv historie og kollektive følelser, som er de samme hos alle. Kollektive vilkår, som er de samme for alle. Pesten er jo ligeglad, om du er rig eller fattig, og om du har indflydelse eller ej.

Hele denne refleksion over menneskelige reaktioner på vilkår uden for menneskelig rækkevidde er dybt interessant og vidner om forfatterskabets kredsen om Eksistentialismens hovedspørgsmål: Hvordan vi som mennesker forholder os til tilværelsens grundlæggende meningsløshed eller absurditet. I romanen er der faktisk mange ansvarlige og hjælpsomme mennesker, der tager kampen op mod sygdom, angst og død.' (www.litteratursiden.dk)

Målgruppe

Kernemålgruppe: 7. – 10. klasse.

Let at læse. Med stor font og åben sats.

En slags alle-aldres-fortælling for unge og voksne.

139 sider. 1. udgave 2013.

Forenklede fælles Mål

I forløbet kommer eleverne omkring de 4 kompetenceområder i dansk.

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

At arbejde med ungdomsromaner i udskolingen handler om at udvide og højne elevernes litterære kompetence. Fokus er i denne pædagogiske vejledning på fortolkningskompetence.

Skolen byder sig til med mange perspektiveringsmuligheder. Der er mulighed for udblik til det eksisterende, globaliserede samfund samt til de forskellige intertekstuelle referencer.

FFM Fortolkning- Undersøgelse (analyse)

3 trin med færdigheds-videnspar:

Undersøgelse	
Eleven kan undersøge samspillet mellem genre, sprog, indhold og virkelighed	Eleven har viden om genrer, sprog, symbolik, forfatter, værk og fortæller
Eleven kan undersøge teksters flertydighed	Eleven har viden om fortællerpålidelighed og betydningslag i teksten
Eleven kan gennemføre en målrettet analyse af en tekst	Eleven har viden om analysemetoder og forståelsesstrategier

FFM Fortolkning - Perspektivering

1.og 3.trin med færdigheds- og videns-par:

Perspektivering	
Eleven kan sætte teksten i relation til aktuelle problemstillinger	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger
Eleven kan sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver	Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til mulige fremtidsperspektiver

Der arbejdes desuden med forskellige fremstillingsformer.

Det tværgående emne *It og medier* i FFM

Som en del af forløbet er der løbende inddragelse af det tværgående emne *It og medier*.

Anvendelse af it-værktøjer:

- SkoleTube > TikiToki
- Informationssøgning på nettet
- SkoleTube > Mindmeister
- Læselog i en eller anden digital form
- SkoleTube > Padlet <http://edu.glogster.com/> eller en anden form for digital opslagstavle

Elevpositioner:

- Eleven som kritisk undersøger
- Eleven som analyserende modtager

- Eleven som målrettet og kreativ producent

Læringsmål

Målstyret undervisning og de synlige læringsmål findes i *Bilag 1*. Eleverne skal forholde sig til deres individuelle mål ved forløbets start samt ved forløbets afslutning. I slutevalueringen indgår en essayistisk logbogsskrivning.

Organisering

Arbejdsformen er CL-inspireret.

Arbejdsopgaverne veksler mellem individuelle opgaver, paropgaver og klasseaktiviteter. Jeg har i udarbejdelsen tænkt, at ikke alt behøver at ende med, at dansklæreren 'får tjekket' alt.

Præsentationer, klassesamtaler og evalueringsopgaver er tænkt som de dele, der giver dansklæreren indblik i, om eleverne har tilegnet sig noget danskfagligt og i det hele taget fået et udbytte af forløbet med *Skolen*. Læseloggen er et sted, hvor den enkelte elevs udbytte kan ses.

Vælg det ud, som du som dansklærer kan bruge i din aktuelle klasse.

Hanne Schriver
pædagogisk konsulent

maj 2015

UNDERVISNINGSFORLØB

1. Før *Skolen* udleveres. Før læsningen begynder

Tidslinje over forfatterskabet

Parvis

Lav en informationssøgning.

Brug:

<http://www.wungsung.dk/>

<http://rosinante-co.dk/forfattere/jesper-wung-sung>

Brug SkoleTube > TikiToki eller lignende.

Lav en tidslinje med vigtige informationer over Jesper Wung-Sungs forfatterskab.

Klassesamtale

1 - 2 par fremviser deres tidslinje for klasse.

Drøftelse på baggrund af alle tidslinjer om de vigtigste informationer er med. Vær opmærksom på valg og fravalg: Hvad er vigtigt? Hvorfor? Hvorfor ikke? Hvad fremhæver Jesper Wung-Sung selv? Hvad fremhæver forlaget?

Centrale ord og forforståelse

4-personers grupper

SkoleTube > Mindmeister

- Nedskriv alt det, I kommer i tanker om, når I hører ordet 'skole'. Brug en Mindmeister.
- Nedskriv alt det, I kommer til at tænke på, når I hører ord som 'fugleinfluenza' og 'ebola'. Brug en ny Mindmeister.
- Nedskriv alt det, I kommer til at tænke på, når I hører ordene 'et lukket rum', isolation og indespærring. Brug en ny Mindmeister.

Individuelt

Du skal nu i gang med at arbejde med *Skolen* af Jesper Wung-Sung.

Start på en læselog. Skriv titel, forfatter, forlag og udgivelsesår.

Brug *Bilag 1*

Se på omslagets *forsideillustration*.

- Skriv kort i din læselog, hvilke tanker du gør dig om illustrationen. Hvordan virker forsideillustrationen på dig?

Individuelt

Brug *Bilag 2*

Bagsideteksten er inddelt i 2 tekstblokke.

- Hvad siger bagsidetekstens øverste tekstblok dig? Hvilken betydning har teksten for læseren, inden læseren skal i gang med at læse romanen?
- Den nederste blok er skrevet med kursiv og er et citat fra bogen. Hvad siger den dig? Hvilken danskfaglig viden giver citatet dig om romanen, inden du går i gang med læsningen?

Skolen udleveres.

2. Læsning af *Skolen*

Individuelt

Under læsningen

Noter de steder, hvor nogen dør i et 2-kolonnenotat. Brug evt. *Bilag 3*

Stop op, noter sidetal/læg bogmærker ind, når du møder sider, der gør særligt indtryk. Tænk på, at du max. skal finde 5 steder i teksten.

3. Efter læsning

2-kolonnenotat

Parvis

Dialogsamtale

Brug 2-kolonnenotatet fra læsningen af *Skolen*. Find en makker, fortæl og sammenlign jeres 2-kolonnenotater.

Drøft de 5 (max.) steder, I hver især har noteret under læsningen.

Parafrase

Individuelt

Brug læseloggen.

Skriv en parafrase på ca. 10 linjer. En parafrase er en kort genfortælling af handlingsforløbet. Da en parafrase er en fri bearbejdning af en kunstners værk, må parafrasen gerne indeholde et fortolkende element.

Tæt på - komposition

Pararbejde

Gå på nettet. Brug disse link:

http://da.wikipedia.org/wiki/En_af_os_er_morderen

http://www.baboom.dk/forum/musik/119750-ti_smaa_negerboern_

(*Bilag 5*)

<http://sangetilboern.dk/ti-sma-cyklister/>

(*Bilag 6* linket indeholder også en video med sangen, se den)

http://da.wikipedia.org/wiki/Fluernes_Herre

<http://www.litteratursiden.dk/artikler/barbariske-boern-i-william-goldings-fluernes-herre>

Lav en kort litterær artikel om *Skolen* med de 2 intertekstuelle referencer til *Ti små cyklister* og *Fluernes Herre* som omdrejningspunkt.

I artiklen skal der indgå et grafisk billede, som viser kompositionen.

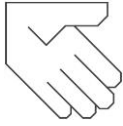
Kombiner artiklen med en tidslinje, hvori der vises skelsættende begivenheder og højdepunkter (som fx i berettermodellen).

Layout artiklen med rubrik, mellemrubrikker, bylines med jeres navne og e-mail, mellemrubrikker og i spalter, indsæt sidehoved med medienavn (fx klasse og skole) samt dato. Del artiklen med jeres lærer.

Jeres lærer give feedback på den.

Brug eventuelt EMU-linket med råd til, hvordan en litterær artiklen udformes.

<http://www.emu.dk/sites/default/files/Skabelon%20til%20den%20litter%C3%A6re%20artikel.pdf>

Fordybelse

Individuelt

Jesper Wung-Sung fortæller selv, at han blev inspireret af en stor dansk forfatter, da han skrev *Skolen*. Find og læs teksten *Pesten i Bergamo (1882)* i *Arkiv for Dansk Litteratur*:

http://adl.dk/adl_pub/vaerker/cv/e_vaerk/e_vaerk.xsql?ff_id=6&id=363&hist=P&nnoc=adl_pub

Noter i læseloggen, hvordan du kan se, at Jesper Wung-Sung har fået inspirationen i den ældre tekst. Fremlæg på klassen og drøft de 3 åbenlyse intertekstuelle referencer i *Skolen*.

En anden kendt fortælling, som Jesper Wung-Sung også kender, er Albert Camus' *Pesten* (1947)

<http://www.litteratursiden.dk/anmeldelser/pesten-af-albert-camus>

Noter i din læselog, hvilke lighedspunkter og forskelle du ser.

Genre - science fiction/sci-fi

Parvis og klassesamtale

Læs punkterne om genretræk nedenfor. Diskuter parvis, hvordan de forskellige genretræk passer/passes ikke på *Skolen*:

Genretræk indebærer, at forfatter og læser har en form for kontrakt om, hvorledes genren 'er'. Nogle gange bryder det enkelte værk med genrekoderne.

Her kommer nogle genretræk for sci-fi:

- Handlingen foregår i en fjern eller nær fremtid.
- Det kan indeholde en positiv skildring af fremtiden – en utopi (et drømmesamfund, et nærmest paradisisk samfund).
- Fortællingen kan indeholde en negativ skildring af fremtiden – en dystopi (et rædselsscenario).
- Samfundet har en mere udviklet teknologi end samtiden/nutiden.
- Teknologien og det naturvidenskabelige er den logiske ramme om det samfund, der skildres. Der er ikke magi eller overnaturlige hændelser.
- Den fremtid, der skildres, afspejler forhold i forfatterens samtid. Nogle forfattere opstiller på den måde nogle temaer, som indeholder problemstillinger i nutiden.

Klassesamtale om, hvad I er nået frem til.

Vira m.m. - ordkendskab og informationssøgning

Parvis

Gå på www.sproget.dk, <http://ordnet.dk> og/eller www.msf.dk.

Undersøg, hvilke faktuelle dødelige vira/sygdomme, der kan have inspireret Jesper Wung-Sung.

- Ebola
- Epidemi
- Fugleinfluenza
- Pandemi
- Pest
- SARS
- Virus

Kilder. Hvorfor er netop de kilder velegnede? Hvad karakteriserer en god kilde på nettet?

Personer

Individuelt og parvis

Vælg hver en person ud. Lav en digital opslagstavle for din person. Brug SkoleTube > Padlet eller

<http://edu.glogster.com>

Find et billede/billeder på nettet, indsæt citater og adjektiver i billedet osv.

- Johannes
- Emilie
- Benjamin
- Elias
- Liam
- Simon
- Maja
- Kate

Klassen præsenter udvalgte padlets – gerne 1 for hver af de 8 personer.

Elias' gruppe – Liams gruppe

Parvis

Vælg en af grupperne.

Lav en karakteristik af den valgte gruppe. Brug minimum 3 citater.

Lav en videooptagelse på max 2 minutter, hvor I fortæller om, hvad I har fundet ud af. Skriv eventuelt stikord på små studiekort inden optagelse.

Tematik - til diskussion

Klassediskussion

- Hvad sker der med mennesker i en situation, hvor friheden tages fra dem?
- Er vi alle på en måde altid i skole?
- Skal skolen altid rumme alle?
- Hvad er en skole værd? Hvis samfundet vender skolen ryggen, hvad er den så værd?
- Hvad betyder individet i sig selv?
- Hvad betyder individet i et samfund?
- Er *Skolen* en civilisationskritisk robinsonade?
- Læreroplæsning. Læs s. 60 – 62 og fortsæt klassesamtalen ud fra den oplæste passage.
- Skolelederens søn, Benjamin, er fortælleren. Er der nogle steder, hvor Benjamin ikke i første omgang kan forstå, hvad der foregår? Er der nogle steder, hvor Benjamin fortrænger noget, hvor han ikke ser klart? Kan det forklares?
- Kate sider i slutningen: *Det er utroligt, hvordan man lever videre med ting ... også store ting, der ændrer ens liv grundlæggende.* Hvordan forstår I det?

4. Oplæsning eller videredigtning

Individuelt

Klassen

Her er 2 muligheder, som du skal vælge imellem.

- Kapitlerne er korte. Vælg et oplæsningsstykke ud. Øv dig. Optag. Evaluer dig selv. Skriv i din læselog en begrundelse for, at det blev netop det oplæsningssted. Skriv plusser og minusser ved din egen oplæsning.
- Skriv kapitlet efter LIV.

Lav quiz-og-byt 2 gange.

5. Opsummering på fagudtryk

Individuelt

Udfyld *Bilag 7*.

Brug din læselog. Noter de begreber, som, du mener, er gode at kende og kunne bruge. Brug 2-kolonnenotat, hvor ordet står i venstre kolonne og forklaringen i højre kolonne.

6. Skriftlig opgave

Individuelt

Skriv en sci-fi-novelle, hvor du lader dig inspirere af din samtid samt laver et kompositionsprincip inspireret af Jesper Wung-Sung. Brug kapitler *Genre – science fiction/sci-fi*.

7. Evaluering

Individuelt

Brug *Bilag 1* igen. Hvordan ser dit målbarometer ud nu? Marker med en anden farve, hvordan dit syn nu er på dine kompetencer. Juster med den nye farve, hvis noget skal ændres.

En personlig vurdering - mellem 50 -250 ord:

- Skriv essayistisk i din logbog om, hvad det særligt interessante er i *Skolen*.
- Kom også ind på romanens sværhedsgrad.
- Skriv desuden kort om de afkrydsninger, som du har lavet på målbarometeret. Hvorfor har du sat krydsene, som du har?

8. Perspektiverende tekster, romaner og andre udtryksformer

Didaktiseret materiale – baggrundslitteratur

Peter Christensen og Jens Larsen: *Kim Fupz Aakeson og Jesper Wung-Sung: Portrætsamtaler og novelleanalyser*. Gyldendal. 2015.

Søren Fanø: *Jesper Wung-Sungs forfatterskab*. Høst & Søn. 2014

Alle de nævnte titler kan bruges i et forløb. Titlerne kan præsenteres i forbindelse med valg af prøveoplæg. De nævnte romaner m.m. kan eventuelt indgå i læsebåndslæsning. Sværhedsgraden er meget forskellig.

Billedfortællinger

Lars Bukdahl: *Mars er for tabere*. Dansk lærerforeningens Forlag. 2004

Martin Glas Serup: *Virus*. Dansk lærerforeningens Forlag. 2006

Kim Fupz Aakeson: *Engelbert H og den sidste chance*. Dansk lærerforeningens Forlag. 2006. Findes i VIA CFU's udlånssamling

Grafiske romaner

Jesper Wung-Sung og Søren Jessen: *Kopierne*. Høst & Søn. 2015. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Kim Fupz Aakeson, Erik Barfoed og Mikkel Sommer: *De gale*. Gyldendal. 2012. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Kortfilm

Jens Raunkjær Christensen og Jonas Drotner Mouritsen: *Connected*. 00:07:00. Filmværkstedet. DFI. 2009. Ligger på <http://filmcentralen.dk/grundskolen>

Noveller

Kenneth Bøgh Andersen: *78°*. Skabt for hinanden. Zoom On. Høst & Søn. 2014

Gudrun Østergaard: *Prøven*. Ned i novellen. Grundbog. Dansk lærerforening. 2011.

Svend Åge Madsen: *Skabt for hinanden*. Skabt for hinanden. Zoom On. Høst & Søn. 2014

Peter Seeberg: *Patienten*. Det forbudte sted. Alinea. 2007

Karen Skovmand: *Opklaring*. Skabt for hinanden. Zoom On. Høst & Søn. 2014

Jesper Wung-Sung: *Catwalk*. Tretten tynde teenagere. Dansk lærerforeningens Forlag. 2011

Romaner

Sally Altschuler: *Verdens navle*. Gyldendal. 2002. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Kenneth Bøgh Andersen: *De hvide mænd*. 2003. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Suzanne Collins: *Dødsspillet*. Gyldendal. 2010. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Søren Jessen: *Den sorte terning*. Gyldendal. 2009. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Søren Jessen: *Dødshacket*. Gyldendal. 2014. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Josefine Ottesen: *Golak 1*. Høst & Søn. 2008. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Ida-Marie Rendtorff: *Kloden under vand*. Gyldendal. 2012. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Sara Skaarup: *Sort sommer*. Dansk lærerforeningens Forlag. 2008. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Hanne Marie Svendsen: *Den skjulte by*. Dansk lærerforeningens Forlag. 2006. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Jesper Wung-Sung: *Kopierne*. Høst & Søn. 2010. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Kim Fupz Aakeson: *De gale*. Gyldendal. 1992. Findes i VIA CFUs udlånssamling

Litteraturliste

Peter Christensen og Jens Larsen: *Kim Fupz Aakeson Jesper Wung-Sung – portrætsamtaler og novelle-analyser*. Gyldendal. 2015
Søren Fanø: *Jesper Wung-Sungs forfatterskab*. Høst & Søn. 2014
Eiler Jensen: *Der var en, der var to, der var tre ...* Børn & Bøger Nummer 2 marts 2014
Eiler Jensen: *Spændende bog om en spændende forfatter*. Børn & Bøger Nummer 6 oktober 2014
Sine Dalsgaard Kristensen, Johannes Fibiger og Gerd Lützen: *Litteraturens Huse*. I-bog. Systime
Ole Zoltan Göller: *Greb om analysen*. Alinea. 2010
Ayoe Quist Henkel: *Sammen om at læse litteratur. 6. – 7. klasse*. Gyldendal. 2013
Ayoe Quist Henkel: *Sammen om at læse litteratur. 8. – 9. klasse*. Gyldendal. 2011. Inkl. kopiark og *Lærens ressourcebog*
Torben Weinreich: *Forfattere i nyere dansk børnelitteratur*. Høst & Søn. 2011
Jesper Wung-Sung: *Skolen*. Høst & Søn. 2013

Links

Om Albert Camus: *Pesten* (1947)

<http://www.litteratursiden.dk/anmeldelser/pesten-af-albert-camus>

(hentet 150524)

Høst & Søn/Rosinante

<http://rosinante-co.dk/forfattere/jesper-wung-sung>

(hentet 020515)

I.P. Jacobsen: *Pesten i Bergamo* (1882)

http://adl.dk/adl_pub/vaerker/cv/e_vaerk/e_vaerk.xsql?ff_id=6&id=363&hist=fmP&nnoc=adl_pub

(Hentet 150520)

Jesper Wung-Sung

<http://www.wungsung.dk>

(hentet 020515)

Desuden

Forfatterskabet v. Jesper Wung-Sung. Noter fra Skolemessen 2014

Bilag

- Bilag 1** Målbarometer
- Bilag 2** Omslagsbillede
- Bilag 3** Omslagets bagsidetekst
- Bilag 4** 2-kolonnenotat (tilføj flere felter)
- Bilag 5** http://www.baboom.dk/forum/musik/119750-ti_smaa_negerboern
- Bilag 6** <http://sangetilboern.dk/ti-sma-cyklister/>
- Bilag 7** Ordliste - ord, som er værd at kende efter arbejdet med *Skolen*
- Bilag 8** Eiler Jensen: *Der var en, der var to, der var tre...* Børn & Bøger nr. 2 marts 2014
- Bilag 9** Eiler Jensen: *Spændende bog om spændende forfatter* Børn & Bøger nr. 6 oktober 2014
- Bilag 10** Søren Fanø: *Jesper Wung-Sung et forfatterskab*. Skolebiblioteket nr. 4 2014

Bilag 1 Målbarometer

Før - farve

Efter - farve

Navn:

Jeg kan læse en kompleks ungdomsroman

Jeg kan få sammenhæng i en kompleks ungdomsroman, fordi jeg kan analysere tekste ud fra det, der står, jeg kan gå bag om det, der står, og jeg kan lave sammenhæng, der hvor teksten ikke har alt med

Jeg kan give en parafrase af en kompleks ungdomsroman

Jeg kan læse/tolke en bogillustration

Jeg kan analysere/gennemskue en 3. personsfortæller

Jeg kan analysere personrelationer/gruppetynamik/magtkampe

Jeg kan finde frem til et kompositionsprincip

Jeg kan finde genretræk og genrebestemme

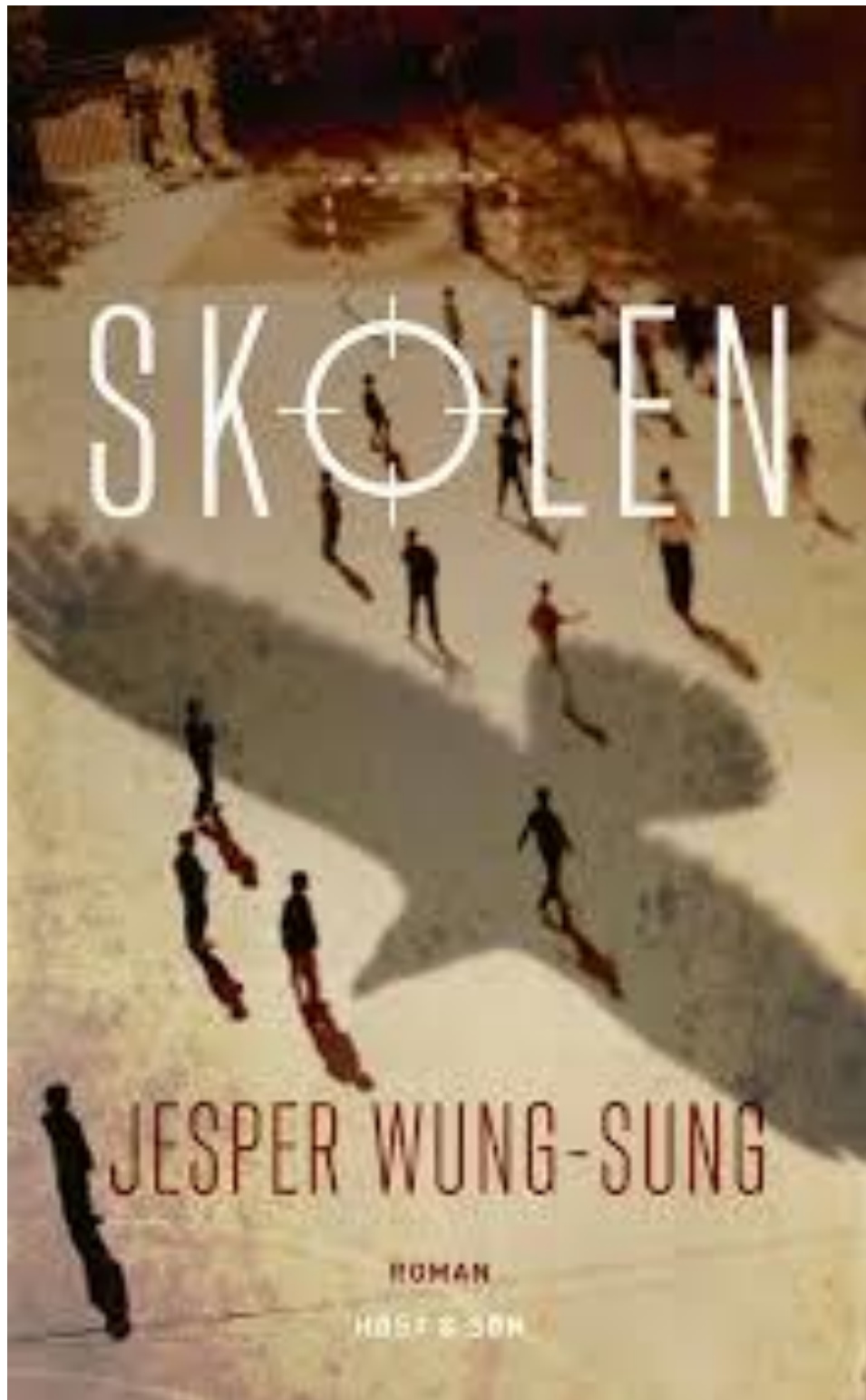
Jeg kan finde et hovedtema

Jeg kan perspektivere en ungdomsroman til litteratur, æstetiske tekster, sagstof og virkeligheden

Bilag 2

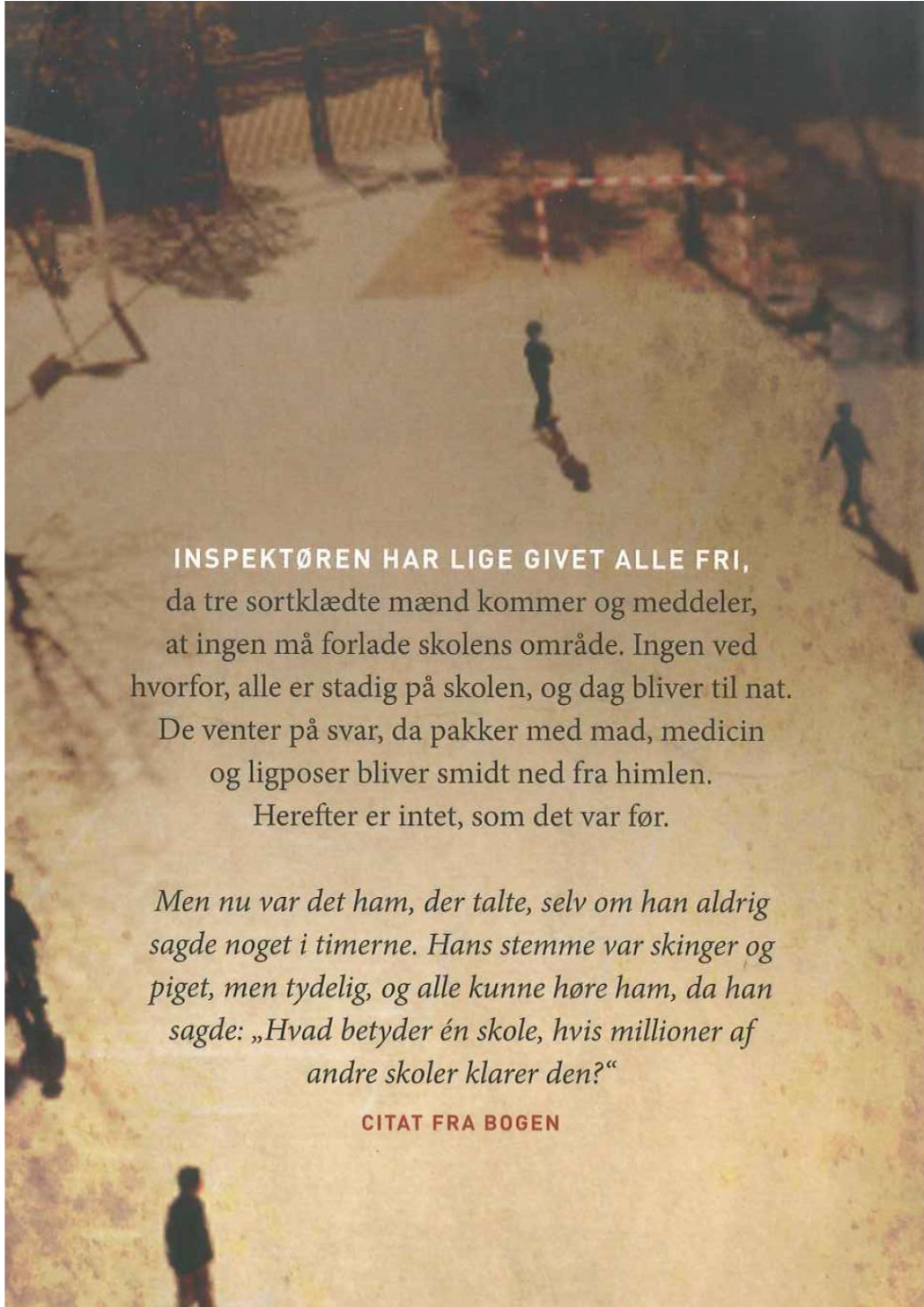
Omslagsbillede - forside

Bilag 3

Omslagets bagsidetekst

INSPEKTØREN HAR LIGE GIVET ALLE FRI,
da tre sortklædte mænd kommer og meddeler,
at ingen må forlade skolens område. Ingen ved
hvorfor, alle er stadig på skolen, og dag bliver til nat.
De venter på svar, da pakker med mad, medicin
og ligposer bliver smidt ned fra himlen.
Herefter er intet, som det var før.

*Men nu var det ham, der talte, selv om han aldrig
sagde noget i timerne. Hans stemme var skinger og
piget, men tydelig, og alle kunne høre ham, da han
sagde: „Hvad betyder én skole, hvis millioner af
andre skoler klarer den?“*

CITAT FRA BOGEN

Bilag 4 2-kolonnenotat (tilføj flere felter)

Sidetal evt. linetal	Hvem dør - og hvordan?

Bilag 5 http://www.baboom.dk/forum/musik/119750-ti_smaa_negerboern

Melodien går på "ti små cyklister"

Teksten: Ti små negerbørn de gik ud at fri
den ene gik hjem igen og så var der ni

OMKVÆD

Der var en, der var to, der var tre, der var fire, der var fem små negerbørn, der var seks, der var syv, der var otte, der var ni, der var ti små negerbørn

Ni små negerbørn ud på gaden nå'de, den ene faldt i et hul, og så var der otte.

OMKVÆD

Otte små negerbørn mødte nu en tyv, en af dem stjal han straks, og så var der syv

OMKVÆD

Syv små negerbørn mødte så en heks, en fangede heksen straks, og så var der seks

OMKVÆD

Seks små negerbørn kom til kæmpens hjem, han slugte en af dem, og så var der fem

OMKVÆD

Fem små negerbørn de gik ud at svirre, en drak sig helt ihjel, og så var der fire

OMKVÆD

Fire små negerbørn gik i dyben sne, den ene blev liggende, og så var der tre

OMKVÆD

Tre små negerbørn kom forbi en kro, den ene gik indenfor, og så var der to

OMKVÆD

To små negerbørn gyngede på en gren, den ene faldt ned igen, og så var der en

OMKVÆD

En lille negerdreng gik nu ud at fri, giftede sig og fik børn, og så var der ti

Bilag 6 <http://sangetilboern.dk/ti-sma-cyklister/>

Her er teksten til børnesangen, Ti små cyklister, hvor børnene lærer at tælle til 10 på en sjov måde.

Tekst: Th. L. Mortensen

Ti små cyklister

Ti små cyklister kom til en cykelsti,
en kørte udenfor, og så var der ni.

Der var en, der var to,
der var tre, der var fir',
der var fem på cykeltur.
Der var seks, der var syv,
der var otte, der var ni,
der var ti på cykeltur.

Ni små cyklister flot hen ad gaden trådte,
ens bremse virked' ej, og så var der otte.
Der var en, der var to...

Otte små cyklisters skræk var en cykeltyv,
en havde ikke lås, og så var der syv.
Der var en, der var to...

Syv små cyklister gør en chauffør perpleks,
en viste ikke af, og så var der seks.
Der var en, der var to...

Seks små cyklister kom til en lyskurv frem,
en kørte frem for gult, og så var der fem.
Der var en, der var to...

Fem små cyklister var ude for at svir',
en leged' akrobat, og så var der fir'.
Der var en, der var to...

Fire små cyklister skal færdselsskiltet se,
en tænkte: Pyt med det, og så var der tre.
Der var en, der var to...

Tre små cyklister kør' på så mørk en bro,
en uden lygte på, og så var der to.
Der var en, der var to...

To små cyklister bør bruge deres ben,
en hængte i en bil, og så var der en.
Der var en, der var to...

En lille kæk cyklist, "borte" tog de ni.
Han kørte helt korrekt, så ham kan vi li'!
Der var en, der var to,
der var tre, der var fir',
der var fem, der blev til grin.
Der var seks, der var syv,
der var otte, der var ni,
men den tiende var fin.

Bilag 7 **Ordliste – ord, som er værd at kende efter arbejdet med *Skolen***

Civilisationskritik

Dystopi

Epidemi

Ebola

Fugleinfluenza

Intertekstualitet

Kompositionsprincip

Pandemi

Perspektivering

Parafrase

Pest

Robinsonade

SARS

Science fiction

Sci-fi

Utopi

Synsvinkel

Virus

Føj selv flere til ...

Der var en, der var to, der var tre...

Jesper Wung-Sung har gjort det igen – skrevet en lille tekst med stor virkning

Af Eiler Jensen

Om der i Jesper Wung-Sungs nye roman *Skolen* er tale om en epidemi eller en pandemi er det vanskeligt at udtale sig, fordi fortællingen er henvist til bare én institution, nemlig en skole. Men selvfølgelig kan skolen ansues som symbol for noget større, f.eks. "verden".

Sygdom handler romanen imidlertid om. Vi lever i en tid, hvor flere og flere bakterier udvikler resistens over for antibiotika. Det betyder, at mange sygdomme i fremtiden ikke vil kunne behandles, endstige kureres – og hvad vil det mon ende med?

Når befolkninger er i fare for at rammes af flere og flere livstruende sygdomme, der f.eks. kan overføres fra dyr via vore fødevarer (vi har hørt om svinepest, fugleinfluenza (H5N1), SARS og senest MRSA) eller på anden måde, hvorledes kan vi så ruste os mod epidemier – subsidiært pandemier i fremtiden – eller kan vi overhovedet ruste os? Og i givet fald på hvilken måde?

En for alle

I begyndelsen af romanen møder vi på skolen en niendeklasse, som sidder alene. Ikke bare historielæreren er syg, så mange andre synes at være det, at selv Benjamins far, skoleinspektøren, er i gang med at vikariere, og hvorfor Benjamins klasse er uden lærer.

Tiden fordrives med at mishandle og slå edderkopper ihjel. Edderkopper, der ikke har nogen mulighed for at undslippe, lukket ufrivilligt inde, som de er. Den ene falder efter den anden. Som det hedder:

Der var en, der var to, der var tre, det var den fjerde edderkop ud af fem.

Lidet kan eleverne ane, hvad dette varsler. Da alle elever kort efter er samlet i

skolens ældre fløj, hedder det igen:

Der var en, der var to, der var tre, der var alle skolens elever og lærere samlet...

Og dette, at alle er involveret, skal vise sig at være temaet romanen igennem. Nu får elever og lærere nemlig besked på, at ingen må forlade skolen. Hvor længe det skal vare, ved ingen, men snart skal de erfare hvorfor. Med andre ord: Alle er lukket ufrivilligt inde, alle er samlet.

Er nødt til at holde sammen

Der bygges et hegn op om skolen, således at alle veje væk fra skolen er spærret. Over dem flyver et stort fuglelignende monstrum, som har til opgave ikke bare at overvåge, men også at skride ind over for dem, der trods ordren. De få, der forsøger, skydes ned.

Men hvem holder øje, hvem spærret inde? Og hvad er grunden? Alle holdes i uvidenhed – inklusive de voksne.

Men hvad, der efterhånden udvikler sig skæbnesvangert, er allerede i fuld gang. Vi ved, at historielæreren er syg, og da biologilæreren kommer ind til eleverne i klasselokalet, hedder det om ham:

Han åbnede munden, men det eneste, som kom, var en streg af blod fra næsebor til overlæbe. Så faldt han, så lang han var.

Derfra går det stærkt. En for en rammes eleverne af den mystiske influenzaliggende sygdom, får tårnhøj feber, får røde kradsemærker på halsen, og efter et ganske kort forløb dør de, hvorefter de begraves på skolens boldbane.

Det er store og små elever mellem hinanden, og det er lærere, ingen synes at gå fri. Skolen bliver en lille afsondret enklave, man er nødt til at holde sammen om det; man ved, at mange bliver syge, og at alle de, der rammes, dør.

to, der var tre...

Færre og færre

Benjamin er romanens hovedperson, og det er igennem hans øjne og bevidsthed, vi følger de mange barske scenarier. Han kommer i romanen til at optræde som en slags observatør til, hvad der sker.

Inde på faderens kontor er hans eneste – men indirekte – link til omverdenen, nemlig et fotografi af ham selv og moderen – men komme i kontakt til den, altså omverdenen, er ikke muligt, end ikke faderen kan forklare, hvad der sker.

Også faderen rammes af den dødbringende sygdom og dør – og da den sidste lærer dør, er der kun eleverne tilbage. Herfra er det, som om alt civilisatorisk siver ud af den lille elevgruppe, og de rammer en art naturtilstand, der får dem til at dele sig i to grupper.

Den ene centrerer sig om Elias, der påtager sig rollen som naturlig lederskikkelse, der med bibelsk sprog, metaforik og myndighed tager hånd om den ene gruppe, medens den anden mere anarkistisk ledes af Liam. De to grupperinger bliver hinandens ubodelige fjender.

Man kan ikke læse om denne antagonistiske tilstand og udvikling uden at tænke på Goldings *Fluernes Herre*. Men hvad enten de nu gør hinanden fortræd eller ej, så bliver der stadig færre i de to grupper, i og med mange fortsat rammes af sygdommen.

Overhængende fare

Og til stadighed flyver over dem den store fugl – og hver gang, en har glemt følgerne af andres tidligere flugtforsøg og gør et, har det samme knusende konsekvens.

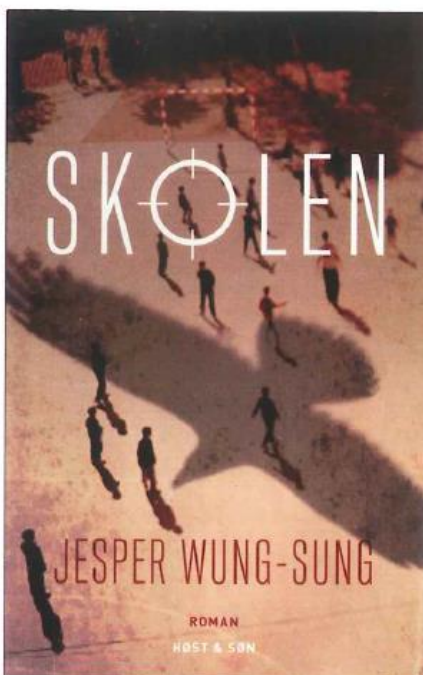
En gang ser Benjamin, hvordan en hel stor gruppe af Liams hold sammen styrter sig mod hegnet, medens Liam råber,

og andre skriger – men ubønhørigheden gør sig gældende, og det hele minder i forfærdende grad om et kollektivt arrangeret selvmord, som let leder tankerne hen på nyreligiøse sekters desperate handlen.

Benjamin har et par kammerater, som han føler noget særligt for, både Simon, selv om han er en lidt særlig karakter, der i grunden slet ikke burde gå på skolen – og Maja, som han er lidt forelsket i, men som tilslutter sig Liams gruppe, da eleverne deles op. Da hun beder ham skifte side, er han tæt ved at love at gøre det, men enten vil han ikke, eller også er han for længe om det...

Det frygtelige rammer dem begge.

I afslutningen er der kun en enkelt, som Benjamin knytter sig til, nemlig Kate, som holder til blandt de syge i gymnastiksalen, hvor Benjamin mere og mere opholder

Jesper Wung-Sung:

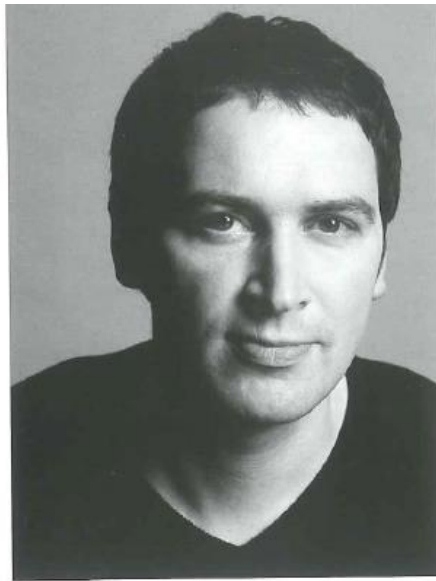
Skolen

Høst & Søn, 139 sider,

169,95 kr.

Jesper Wung-Sung har meget på hjerte. Også hans seneste roman *Skolen* er skrevet med uhyggelig intensitet og sproglig kraft og nerve. (Foto: Robin Skjoldborg.)

sig. Kate siger til ham:

Det er utroligt, hvordan man lever videre med ting ... også store ting, der ændrer ens liv grundlæggende.

Og da Benjamin spørger: *Hvad er det, der gør, at vi kan glemme andre?*, lyder svaret: *Solen.*

Håb

På et tidspunkt aftager ikke bare sygdomstilfældene, de aftager også i styrke, og det kommer ikke længere end til den influenzalignende tilstand, hvorfra man kan blive rask. Dødsfaldene holder op. Pludselig kan man komme sig... Og hvad så?

Slutningen skal ikke afsløres her, men nævnes skal det dog, at den lille roman – på ca. 140 sider – er inddelt i 54 kapitler, nogle ultrakorte, bare på et par linjer, andre noget længere, men ingen rigtig lange.

Pudsigt er det imidlertid, at romanens sidste kapitelnummerering (kapitlerne er benævnt med romertal) kommer til at tage sig speciel ud, idet den også kan læses som et ord. Prøv selv at sætte romertallet for 50 og romertallet for 4 sammen – og du vil opdage, at det også kan læses som et ord skrevet med versaler.

Hvorom alt er: Wung-Sung har gjort det igen – skrevet en lille tekst med stor virkning, med uhyggelig intensitet og sproglig kraft og nerve. Wung-Sungs bøger er altid gode og meningsfulde at gæste. Han har noget på hjerte. Tak for det.

Spændende bog om

Søren Fanøs afhandling om Jesper Wung-Sungs forfatterskab er et imponerende eksempel på, hvordan en bog om en forfatter kan være både interessant og lærerig for både børn og voksne læsere.

Af Eiler Jensen

Hensynet til den voksnes egen selvforståelse og behovet for at bevare en forestilling om et barndommens lykkeland er altså en mulig forklaring på, hvorfor den udfordrende og komplekse børnelitteratur i så udbredt grad bliver valgt fra af lærerne som undervisningsindhold i skolen.

Sådan skrev Bodil Kamp i 2002 i sin ph.d.-afhandling *Barnet og den voksne i det børnelitterære rum*.

En glidende tendens

I sin fine bog om forfatteren Jesper Wung-Sungs spændende forfatterskab skriver Søren Fanø hertil, at denne situation har ændret sig i dag, fordi synet på barnet og barndommen har ændret sig afgørende, og at dette viser sig i kunsten og ikke mindst hos Jesper Wung-Sung.

Søren Fanø skriver med særligt henblik på Jesper Wung-Sungs bøger:

Oplevelsen af at være en outsider og at være ensom tematiseres i adskillige af de senmoderne romaner fra 90'erne, og det viser sig også i drenge- og manderrollerne i bøgerne. Det er denne udvikling, Jesper Wung-Sung skriver sig ind i.

Søren Fanø skriver om, hvorledes megen børnelitteratur i dag læses af voksne og fravælges af børn, ligesom megen voksenlitteratur rent faktisk læses af unge og dermed stik imod hensigten bliver til en slags ungdomslitteratur.

Der synes at være en glidende tendens imod, at det ofte kan være vanskeligt at skelne imellem, hvad der er hvad, selv om forlagene faktisk foretager deres didaktiske og adaptive valg.

F.eks. i form af forsider, typestørrelser, rum mellem linjerne, illustrationer med videre, og et ord som *crossover* anvendes mere og mere hyppigt om en litteratur,

som tiltrækker både både unge og voksne læsere. Serien om Harry Potter var et godt eksempel herpå, men flere af Wung-Sungs bøger er det også, f.eks. en ungdomsroman som *Ægte brøker*.

Litterær kontekst

I sin bog gennemgår Søren Fanø hele forfatterskabet, både børne-, ungdoms-, voksen- og billedbøgerne.

Inden gennemgangen af forfatterskabet, sættes Jesper Wung-Sungs værker til børn og unge ind i en børne- og ungdomslitterær kontekst, og her drøftes forfatterskabets forhold til drenge og unge mænd, ligesom kapitlet afsluttes med en drøftelse af, hvem der er målgruppe for denne del af forfatterskabet.

Denne analyse sker ud fra det førnævnte begreb: *crossover*, idet Fanø mener, at den egentlige målgruppe for denne type bøger ikke bare er børn og unge, men særligt interesserede litterater, som bryder sig om en *smal eksperimenterende avantgardistisk litteratur*.

Herefter anskues Jesper Wung-Sungs værker og deres egnethed i undervisningen. Fanø skriver:

Skolen er det eneste sted, hvor mange børn og unge møder litteratur, især i skolens ældste klasser. På den måde er børne- og ungdomslitteraturen tæt knyttet til lærerens pædagogiske virksomhed.

Søren Fanø angiver desuden, hvorledes en børne-/ungdomsbog med fordel kan læses faseindeligt i undervisningen:

Første fase, som er en opdagende tanke- og iagttagelseslæsning. Herefter for *i anden fase* at beskæftige sig med værkets æstetik (indhold/udtryk), f.eks. plot, handling, scene, agent, middel/medium, motiv. *I tredje fase* er litteratursamtalen i

pændende forfatter

ide arbejde, som bør stå på enhver lærerhylde.

fokus, og endelig i en afsluttende fase arbejdes der med værkets kontekst.

En mandeforsker

Herfra og bogen ud leveres der så læsninger. En imponerende, gennemgribende værklæsning er der tale om, fra begyndelsen i 1998 til nærværende tid, idet der afsluttes med Jesper Wung-Sungs seneste voksenroman *MEN*.

Det er især nogle af Wung-Sungs ungdomsromaner, der er relevante i nærværende sammenhæng. (Hvis man læser bogen, skal man imidlertid læse det hele for at få den fulde forståelse af de tematikker, som Jesper Wung-Sung – og Søren Fanø – udfolder så suverænt).

Man har i flere sammenhænge kaldt Wung-Sung for mandeforsker, fordi det er manderollen han ofte kredser om, som det også er nævnt ovenfor.

Sammen med sine læsninger af værkerne gør Fanø det greb, at han giver forslag til, hvorledes den givne roman eller novellesamling kan gribes an i undervisningen. Det gøres meget illustrativt og eksemplarisk – ikke nogen, den læsende lærer behøver at benytte, men til behagelig faglig inspiration.

Den roman, som pt. er den mest oplagte at nævne i denne sammenhæng, hvor Jesper Wung-Sungs værker ikke vil blive omtalt enkeltvis, er naturligvis *Ento-tre-NU!*, ikke mindst fordi romanen nu i nogle år har været nummer ét på top ti listen over de mest benyttede værker til hovedværklæsningen i grundskolens overbygning (Janne Tellers *Intet* ligger på andenpladsen).

Fanø forholder sig en anelse kritisk til, at dette stadig er tilfældet, idet han peger på, at romanen trods alt udkom for 13-14

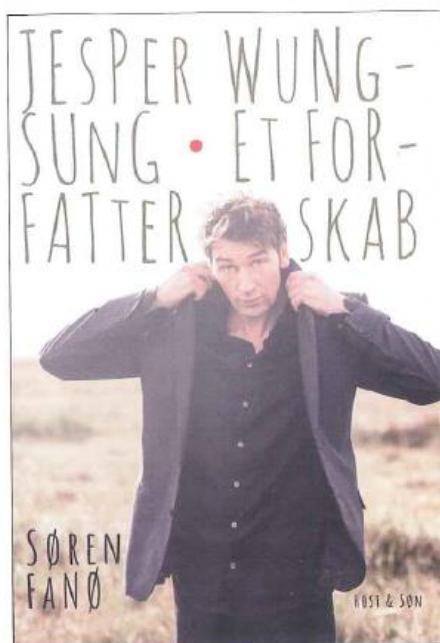
år siden, og at der siden er udkommet romaner (også af andre end Wung-Sung), som godt kunne fortjene at blive nærlæst i større grad.

Taler sandt

Det er vel i øvrigt en svøbe for ungdomslitteraturen, at den portrætterer unge, der er unge netop nu – og som derfor "måske" i fagligt didaktiske sammenhænge bør præsenteres for så aktuell litteratur som vel muligt. Fanø strejfer tanken, og det er vanskeligt at erklære sig uenig heri.

Og det har jo intet at gøre med litteraturens kvalitet, alene med tiden og ændrede syn på de unge og det samfund, de vokser op i – med henblik på at give dem de bedste muligheder for at kvalificeres vej ud i livet.

I et afsluttende kapitel interviewer Søren Fanø Jesper Wung-Sung, og han spørger:

Søren Fanø:
Jesper Wung-Sung – Et
forfatterskab
Illustreret.
Høst & Søn, 272 sider,
299,95 kr.

Hvad kendetegner den gode tekst – novelle eller roman – for børn og unge?

Svar:

At den taler, eller i hvert fald forsøger at tale, sandt!

Gode og væsentlige tekster

Det er et imponerende arbejde, Søren Fanø har udført med denne solide gennemgang af et overordentlig væsentligt forfatterskab, hvis forfatter heldigvis da også flere gange er blevet prisbelønnet.

Fanø skriver godt, analyserne er skarpt vinklede, og der er en fin sondren mellem det etiske/æstetiske og det didaktiske.

Bogen anbefales til alle, der beskæftiger sig med danskundervisning i grundskolens ældste klasser. Bogen bør stå på ethvert pædagogisk læringscenter på lærerhylden.

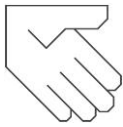
I virkeligheden bør den stå på enhver dansk lærers egen reol, men det er måske at tage munden lidt for fuld. Søren Fanø skal få de sidste ord i denne anmeldelse – for her sættes tingene i sammenhæng og på plads:

Hvor man for hundrede år siden kunne tale om, at en forfatter var hjemstavnsforfatter, der beskrev en given lokalitet, må dette i vor tid ændres til, at forfatteren tager udgangspunkt i det lokale for at beskrive globale temaer og motiver (...).

Jesper Wung-Sung magter i sit arbejde at skrive til både voksne, børn og unge. Det er ikke tilfældigt, at hans tekster er så læste i undervisningen, både i grundskolen og i gymnasiet.

Teksterne er vedkommende for læseren, er litteratur i betydningen ord-kunst, sproget er frit for enhver sentimentalitet, og de er sprogligt præget af en nøgtern sprogbrug, hvilket alt i alt gør, at teksterne er gode og væsentlige at inddrage i undervisningen.

Søren Fanøs værk om Jesper Wung-Sungs væsentlige forfatterskab er indimellem illustreret med avisudklip af anmeldelser som denne af hans debutnovellesamling.

Jesper Wung-Sung

Et forfatterskab

Af Søren Fanø, lektor ved VIA UC, læreruddannelsen i Aarhus, cand.pæd. i dansk og master i børnelitteratur

Om Jesper Wung-Sungs forfatterskab og tilblivelsen af en forfattermonografi.

Læserne af dette blad vil være fortrolige med dele af Jesper Wung-Sungs forfatterskab. I hvert fald ungdomsromanen "En-to-tre-NUL", som på trods af at den udkom helt tilbage 2001 endnu engang, ifølge publikationen "Prøver, evaluering, undervisning, 2013" (2014), var det værk der hyppigst blev opgivet til folkeskolens afgangsprøve i mundtlig dansk sidste sommer.

Det kan jeg godt forstå, for romanen siger stadig unge læsere af begge køn rigtig meget – den rummer en tragisk kærlighedshistorie til pigerne og en basketballfortælling om sportslige ambitioner til drengene. Men samtidig mener jeg, at Jesper Wung-Sung har skrevet mange andre væsentlige nyere romaner og noveller, der med fordel kan og fortjener at blive inddraget i danskundervisningen.

Jeg er, efter at have læst rub og stub, og efter at have skrevet om hele forfatterskabet, stadig enig med professor Torben Weinreich, der i 2011 mente, at det kræver sin forfatter at skrive sig ind i børnelitteraturen på den måde som Jesper Wung-Sung har gjort det siden debuten i 1998. Hans bøger skaber på én gang grundlag for væsentlige eksistentielle

diskussioner i litteraturarbejdet i klassen, og de har en sådan litterær kvalitet, at de mere end lever op til undervisningsvejledningen for folkeskolens krav om at være *ord-kunst*.

Eller formuleret med Jesper Wung-Sungs egne ord, så er "litteratur kommunikation, og når den er god og væsentlig, indgår den i en eksistentiel diskussion. I denne diskussion er en god formidler essentiel."

Myreflottig

Jeg sendte i 2007 en forespørgsel om et foredrag til den norske professor Sigmund Ongstad pr. mail og fik dette skønne positive svar fra ham i min indbakke: "Man bliver rørt, når man bliver spørt."

Samme betænkningstid og svar kunne jeg have givet, da Anette Øster fra forlaget Høst & Søn i maj 2012 pr. mail forespurgte om jeg kunne være interesseret i at skrive en slags udvidet "litteraturlæsevejledning" til Jesper Wung-Sungs forfatterskab.

Det tog heller ikke mig mange minutter at svare positivt. Dels havde jeg året i forvejen arbejdet intensivt med netop Jesper Wung-Sungs ungdomsromaner og drengene i dem i forbindelse med min afsluttende masterafhandling på DPU, dels mente jeg at have styr på stoffet. Men havde jeg dengang anet, hvor udvidet en litteraturlæsevejledning bogen ville blive, for ikke at tale om, hvor mange timer jeg ville bruge på projektet, sågar på ferier i New York,

på Fanø og på Ærø, og at der ville gå to år før bogen så dagens lys, så

Noget af det første, der kom bag på mig var forfatterskabets omfang her blot 16 år efter debuten med novellsamlingen "To ryk og en aflevering" – der i øvrigt senere blev til ungdomsspillemfilmen af samme navn - og som jeg som klasselærer på Mårslet skole, måtte give tre af mine 10. klasses fodbold drenge fra AIA Trøjbjerg lov til at medvirke som statister i.

Lige nu består forfatterskabet af elleve romaner, seks novellsamlinger, en billedroman, to billedbøger samt diverse artikler, essays, klummer, filmmanuskripter og kronikker. I de to år jeg har arbejdet med det, er forfatterskabet vokset med novellsamlingen "Tretten tynde teenagere og syv små (eventyrlige) skravl", ungdomsromanen "Skolen" og senest den meget anmelderroste voksenroman "MEN".

De sidste tre værker har jeg måttet forholde mig til under skriveprocessen og få med. For de to sidstes vedkommende, "Skolen" og "MEN", har jeg haft det privilegium at læse dem i flere udgaver under de mange gennemskrivninger Jesper Wung-Sung har foretaget, og derigennem kunnet følge hvor meget de har forandret sig, både sprogligt og indholdsmæssigt, fra version til version.

Nærværende læsning

"Jesper Wung-Sung. Et forfatterskab" har det hele med, men kan læses på mange måder. Bogen kan selvfølgelig læses fra ende til anden, men

VIA CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER

JESPER WUNG- SUNG • ET FOR- FATTERSKAB

SØREN
FANØ

HØST & SØN

Omslag: Bettina Kjærulff-Schmidt.

læseren kan også vælge at foretage nedslag på enkelte værker eller generer efter behov og interesse. Bogen rummer et ultrakort biografisk afsnit, en introduktion til den valgte litteraturdidaktiske måde at læse værkerne på, hvad jeg kalder en "nærværende læsning", og som er en tillempet tekstnær læsning.

*"Det glæder mig, at det kun er på 9 ud af 10 punkter, at du har mere styr på mit forfatterskab end jeg selv!"
(JWS i mail, 6. 5. 2013)
Foto: Jacob Nielsen*

Herefter følger en kronologisk præsentation af de seks novellesamlinger og læsninger af udvalgte undervisningsrelevante noveller. Det samme sker med romanerne, billedbøgerne og udvalgte avistekster. Hver læsning afsluttes med ideer til hvordan teksten kan indgå i undervisningen, men der er tale om ideer og ikke fuldfærdige undervisningsforløb.

Udgivelsen rundes af med et fyldigt mailinterview med Jesper Wung-Sung om skriveprocessen. Det har været væsentligt for mig, at "Jesper Wung-Sung. Et forfatterskab" også giver forfatteren ordet og lader hans forfatterstemme være tydelig. Derudover bliver de enkelte værker citeret flittigt under læsningerne, som ofte afsluttes med en anmeldelse af værket fra udgivelsestidspunktet. Det sidste ud fra en tanke om at give så

mange vinkler på værket, som muligt. Anmeldelserne er udvalgt af Jesper og deres funktion er henholdsvis at underbygge mine læsninger eller også at gå i dialog med dem.

Desuden fik Jesper som opgave at foreslå to noveller fra de seks novellesamlinger, jeg skulle lægge særligt fokus på i mine læsninger. Sjovt nok var vi ret enige om, hvilke det skulle være. Endelig har jeg flere gange under skriveprocessen oplevet Jesper som en skarp og veloplagt oplægs-holder og oplæser.

Mit samarbejde med både forlag og forfatter er forløbet gnidningsløst, til tider helt venskabeligt. Vi har ikke altid været enige om hvad der skulle ske, og en enkelt gang har drengene måttet rotte sig sammen mod pigen. Men generelt har redaktør Anette Øster fungeret som en slags "go between" mellem Jesper og jeg, idet jeg ikke var interesseret i al for megen "indblanding" fra forfatterens side.

I mine tre A4 mapper med anmeldelser, kronikker m. m. er der også udskrifter af en efterhånden fyldig og ikke helt kedelig mailkorrespondance mellem os, hvor der har også været plads til Manchester United, New York, Ærø, Langeland, fadbamser og gode henvisninger til litteratur om forfatterskabet.

Dreng- og manderoller

Første gang, jeg hilste på Jesper var mens han skrev hovedværket "Ægte brøker" og sad til møde med redaktøren i Dansk lærerforening tilbage i 2009. I forbindelse med dette projekt mødtes vi i september 2012, da jeg troppede op på Høst & Søn, nervøs, med nyklippet hår og rensede negle, fordi både jeg og projektet skulle til "godkendelse" – af Jesper. Dette skete og under hele arbejdsprocessen har han været yderst samarbejdsvillig og givende, når han blev spurgt, og ikke mindst holdt sig pænt i baggrunden.

Jesper har læst med undervejs og haft konkrete rettelser af faktuelle fejl til manuskriptet, men har ellers i sine mails, og når vi mødtes, været særdeles forstående for mine valg, og det jeg har skrevet.

I min erindring står et spændende besøg hos forfatteren i Svendborg særdeles klart, hvor jeg på vej hjem fra en skriveuge på hans fødeø Ærø, fik indblik i hans arbejdsværelse og arbejdsmåde, hans bog- og dvd-hylder og ikke mindst den systematik og disciplin, Jesper har som forfatter. Et besøg hvorfra jeg hjembragte adskillige fotokopier og gode pointer til mit videre arbejde.

Hvad er det så der fascinerer ved Jesper Wung-Sungs forfatterskab? Gennem hele forfatterskabet har drenge og mænd været i centrum – både som litterære figurer og som fortællestemmer. Læseren møder med andre ord, det nogle har kaldt, en af Danmarks fremmeste drenge- og mandeskildrere eller mandeforskere i værkerne. Skildringerne af mænd fra debutsamlingen "To ryk og en aflevering", den svigtede marstalske værftsarbejder, Flemming Brønd, i debutromanen "Kender du ikke akkusativ" og frem til drengene i de seneste noveller og romanerne "Skolen" og "MEN", er (også) en skildring af drenge- og manderollen under pres og forandring her i det senmoderne.

Måske mest hjerteskerende i skildringen af den seneste voksenromans Jon og Peter, hvor den hjemvendte akademiker Jon er en omflakkende rodløs mand, mens hans gamle ven, håndværkeren Peter, forgæves prøver at fastholde mere traditionelle værdier i forhold til både arbejde og familieliv. Begge oplever de, med et alkoholmisbrug som ledsager, en nedtur af samme dimensioner som Jastraus i Tom Kristensens klassiker "Hærværk". Og de to mænds møde 17 år efter deres livs trauma-

tiske oplevelse på Langelandsbroen bliver katastrofalt.

Det glokale

I min bog kalder jeg Jesper Wung-Sung for en samtidig hjemstavnsforfatter. Han tager i forfatterskabet udgangspunkt i fødeøen Ærø, Sydfyn og Svendborg, og har med "MEN" skrevet den store roman om det afviklingstruede Langeland. I sine værker tager han de helt store almenmenneskelige, og eksistentielle, problemstillinger op, og viser i dem, at det ikke kun er i storbyen, at de helt store og helt små dramaer udspiller sig. Med andre ord tager han udgangspunkt i det lokale for at beskrive globale problemstillinger, det der kaldes det "glokale".

Jeg læste i efteråret i toget på vej mod den lille, Bruce Springsteenske provinsby, Poughkeepsie ved Hudson floden nord for New York, "MEN" på min iPad. Det vakte til eftertanke, at jeg her mødte akkurat de samme afviklingstendenser som på Langeland i form af tomme huse, stor arbejdsløshed, narko- og alkoholproblemer og andre sociale problemer.

Endelig er det spændende at arbejde med en forfatter, der tro mod sin tid arbejder både metafiktiivt og bevidst med et hav af intertekstuelle referencer i sine værker. Jesper Wung-Sung skriver sig ovenpå både film, rocknumre, Franz Kafka, moderne amerikansk litteratur og danske klassikere. Senest J.P. Jacobsens klassiske novelle, "Pesten i Bergamo" i ungdomsromanen "Skolen" og Tom Kristensens "Hærværk" og meget andet i "MEN."

Novelleskriveren Jesper Wung-Sung, skal også kort nævnes her. Den wung-sungske novelle har udviklet sig meget, både tematisk og sprogligt gennem årene. De seneste tre novellesamlinger, "Trælår" og de to "Tretten tynde teenagere"-samlinger

kan genrebestemmes som en ungdomsromantrilogi, der sætter fokus på det at være ung i disse år med det store fokus både på krop og psyke – og på kravet om, at: "I have to be perfect."

Sproget i novellerne og i romanerne er på samme tid både ekstremt præcist, økonomisk, fornyende og på sin vis lyrisk. Hver tekst er gennemkomponeret og sprogligt bearbejdet ned i den mindste detalje. Og midt i alvoren er der tit et lille humoristisk frikvarter – "grill-slang" er et område Jesper Wung-sung har haft med igennem hele forfatterskabet.

Meget at tage fat på

Så der er mange grunde til at læse, anbefale og til at arbejde med forfatterskabet i dansktime. For selv i disse Pisa-fikserede tider, hvor litteraturen er under pres i danskfaget, så er det stadig værd at påpege, at det er i faget dansk, at udviklingen af elevernes sprog, relations- og empatiske kompetencer, samfundsforståelse og basale dannelse skabes.

Skolen har ligeledes en opgave i at sikre, at kulturel dannelse, som eksempelvis litteratur, ikke reserveres til middel- eller overklassens poder, men gøres til et grundvilkår i alle elevers liv. Dette kræver gode litterære tekster i alle genrer og fra

alle tidsperioder. Det er her Jesper Wung-Sungs noveller og romaner har sin berettigelse med deres høje litterære niveau og deres behandling af relevante eksistentielle problemstillinger.

Det er både befriende, men også lidt trist nu at være færdig med arbejdet med dette spændende bogprojekt; men jeg tror, det er et godt tidspunkt. Jesper Wung-Sung er mere aktuel end nogensinde med både "Skolen" og "MEN" – på den anden side er der så meget på vej i det dynamiske forfatterskab, jeg ikke når at få med. Der er planer om både en børnebog og en billedbog senere i år, og i 2015 udkommer "Kopierne" som graphic novel, illustreret af Søren Jessen. Endelig rumsteres der i kulissen med både teater- og filmprojekter, "Den sidste henrettelse" oversættes og udgives i Amerika og "Skolen" i Tyskland. Så en så flittigt producerende forfatter er man jo før eller siden bare nødt til at give slip på.

Derfor: "Jesper Wung-Sung. Et forfatterskab" has left the building" og er på vej ud til de mange læsere af forfatterskabet. Kan min bog øge interessen for dette væsentlige forfatterskab, ikke blot hos danskklærere og studerende, men også blandt voksne fritidslæsere, vil jeg være endog særdeles tilfreds.

Litteratur:

Søren Fanø, 2014: "Jesper Wung-Sung. Et forfatterskab", Forlaget Høst & Søn
Søren Fanø, 2011: "De unge drenges lidelser. Om ungdomsromanen og drengeskæbner i den, eksemplificeret ved nedslag i Jesper Wung-Sungs forfatterskab", Aarhus Universitet, Center for børnelitteratur, Masterafhandling
Bente Morre Madsen og Søren Fanø, 2010: "Nærværende læsning – procesorienteret arbejde med ældre tekster i dansk", Dafolo
Lise Stadelund og Charlotte Rytter, 2014: "Prøver, evaluering og undervisning", Ministeriet for børn og undervisning, <http://www.emu.dk/gsk/fag/dan/uvm.html>
Torben Weinreich, 2011: "Forfattere i nyere dansk børnelitteratur", Forlaget Høst & Søn,
www.wung-sung.dk
<http://www.hoest.dk/Books/9788763831628.aspx>